

Koncepce sportu pro Jablonec nad Nisou

Sport jako veřejná služba, prevence a součást života města

Sportovní politika města podle nás nemůže být založena pouze na tom, kolik městská sportoviště vydělají. **Sport je především investicí do lidí, zdraví a fungující komunity.**

Městská sportoviště a veřejná podpora sportu nemají primárně generovat zisk. Jejich smyslem je umožnit všem generacím pravidelný pohyb, vytvářet přirozené prostředí pro setkávání lidí a nabídnout dětem i mladým lidem smysluplnou alternativu pro využití volného času. **Rekreační sport je nejpřirozenějším a nejlevnějším prostředkem v boji proti dětské i dospělé obezitě, kardiovaskulárním onemocněním a dalším civilizačním chorobám.** Zároveň je volně přístupný neformální sport jednou z nejúčinnějších forem prevence kriminality, vandalismu a závislosti.

Chceme proto změnit pohled města na sport.

Nechceme pouze každý rok rozdělovat dotace podle stejného systému. Chceme vytvořit prostředí, ve kterém bude pro rodiny předvídatelné, kolik sport jejich děti bude stát, kluby budou mít stabilní podmínky pro svou činnost a veřejné peníze budou směřovat tam, kde mají největší společenský přínos.

1. Sport musí být dostupný každému dítěti

Pohyb nesmí být luxusem, který si některé rodiny mohou dovolit a jiné ne. Pokud město zvýší nájemné ve sportovní hale, tělocvičně nebo bazénu, náklady se nakonec promítnou do členských příspěvků. Výsledkem může být situace, kdy dítě ze sportu odejde jednoduše proto, že si jeho rodina další zdražení nemůže dovolit.

Proto chceme:

- zabránit skokovým změnám cen pro dětské a komunitní sportovní kluby,
- zavést víceleté rámcové dohody s kluby, aby mohly plánovat svou činnost dopředu,
- vytvořit mechanismus, který při mimořádném růstu provozních nákladů umožní městu náklady kompenzovat prostřednictvím sportovních dotací,
- propojit úspory z fotovoltaiky, zateplování a dalších energetických opatření s cenami sportovišť,
- zajistit, aby se úspora, kterou město investicemi vytvoří, promítla také do podmínek pro jejich místní uživatele.

Levnější provoz sportovišť nemá znamenat pouze lepší hospodářský výsledek městské společnosti. Má znamenat také dostupnější sport pro Jablonečany.

2. Jablonec v pohybu: začít u dětí

Nechceme čekat, až dítě v deseti letech přijde do sportovního klubu. Pohybové návyky vznikají mnohem dříve. Proto chceme rozvíjet program **Jablonec v pohybu**, který propojí školy, sportovní kluby, město a rodiny.

Základem má být především **všestranný pohyb**, nikoliv co nejčasnější specializace na jediný sport.

Na základních a mateřských školách chceme podporovat například:

- pohybové a sportovní kroužky,
- základy gymnastiky,
- atletiku,
- plavání,
- pohyb v přírodě,
- míčové hry a další všeobecné pohybové aktivity.

Cílem není vychovávat co nejvíce vrcholových sportovců. **Cílem je, aby si co nejvíce dětí vytvořilo pozitivní vztah k pohybu.**

Sportovní kluby, které budou spolupracovat na všestranném rozvoji dětí, pořádat příměstské sportovní tábory,

turistické akce nebo jiné otevřené aktivity pro děti, mohou získat v dotačním systému zvýhodnění.

3. Do sportu zapojit celé rodiny

Dítě, které chodí třikrát týdně na trénink, samo o sobě ještě neznamena, že se z celé rodiny stala sportující rodina.

Chceme proto podporovat také **komunitní sportovní aktivity, kde se mohou zapojit rodiče společně s dětmi.**

Rodič nemá být pouze ten, kdo dítě odveze na trénink a zase ho vyzvedne. Pokud si vytvoří vztah k pohybu celá rodina, vzniká mnohem silnější a dlouhodobější návyk.

Město proto může podporovat společné sportovní dny, rodinné závody, turistické akce, městské výzvy nebo otevřené sportovní programy.

4. Sportovní klub není jen počet dětí

Současný systém, který sportovní podporu příliš úzce váže pouze na počet dětí, podle nás neodpovídá realitě fungování klubů.

Za každým dětským tréninkem stojí dospělí.

Trenéři, asistenti, rozhodčí, pořadatelé, správci, rodiče a další dobrovolníci. Velká část z nich svou práci dělá vedle zaměstnání a rodiny.

Dospělí amatérští sportovci jsou navíc přirozenou základnou, ze které vyrůstají budoucí trenéři a dobrovolníci.

Proto chceme:

- zohlednit v dotačním systému také přiměřenou podporu dospělé amatérské základny,
- podporovat vzdělávání trenérů,
- vytvořit dotační titul na odměny trenérů mládeže,
- podporovat zapojování mladých odchovanců do trénování jako asistentů,
- motivovat kluby k vytváření trenérské „nástupnické“ základny.

Nechceme, aby celý dětský sport stál na jednom až dvěma nadšenci, který po práci několikrát týdně přijde trénovat děti zdarma.

5. Férovější systém městských dotací

Městský rozpočet není bezedný. Úkolem města proto není dotovat všechno stejně, ale **vyrovnávat rozdíly tam, kde samotný trh nestačí.**

Jinou situaci má sport, který dokáže získat významné sponzory a komerční příjmy, a jinou malý komunitní oddíl, který funguje především díky členským příspěvkům a dobrovolníkům.

Veřejné peníze by proto měly přednostně podporovat:

- děti a mládež,
- amatérský a komunitní sport,
- veřejně přístupnou sportovní infrastrukturu,
- trenéry a dobrovolníky,
- sporty s omezenou možností získávat komerční příjmy.

Nejde o trestání úspěšných klubů. Jde o to, aby městské peníze skutečně dorovnávaly příležitosti.

6. Třípilířový systém dotací: Provoz, činnost a personální náklady

Za důležitou změnu považujeme jasné rozdělení sportovních dotací do tří samostatných pilířů, aby město

podporovalo efektivně jak infrastrukturu, tak samotný pohyb i lidi, kteří ho zabezpečují:

1. Provoz a nájemné

Peníze určené na využívání a chod sportovišť (nájemné v městských i soukromých halách, tělocvičnách, bazénech, energie, údržba a běžné opravy).

2. Sportovní činnost

Peníze zaměřené na přímou sportovní aktivitu dětí a mládeže:

- sportovní vybavení a pomůcky,
- doprava na zápasy a turnaje,
- startovné a organizační poplatky závodů,
- soustředění a kempingové akce,
- rozvoj nových sportovních projektů a náborů.

3. Personální náklady

Samostatná a cílená podpora lidí, bez kterých by dětský sport nefungoval:

- odměny pro trenéry mládeže a jejich asistenty,
- vzdělávání, doškolení a získávání trenérských licencí,
- podpora rozhodčích, zdravotníků a klíčového personálu při akcích pro děti,
- motivace mladých odchovanců k zapojení do trénování.

Oddělení personálních nákladů zabrání tomu, aby se peníze na trenéry „rozpustily“ v provozních nákladech na drahé haly nebo v běžném provozu. Město tím získá přímý nástroj, jak finančně ocenit práci trenérů a zabezpečit kvalitní vedení dětí, zatímco menší i větší kluby budou mít transparentně pokryté jak nájem a opravy, tak samotnou činnost.

Toto rozdělení zabrání situaci, kdy velký halový sport spotřebuje značnou část prostředků pouze na nájem a na samotnou sportovní činnost už nezbývají peníze. Zároveň tím získají férovější podmínky menší a netradiční sporty, které mají nízké náklady na městskou infrastrukturu.

7. Město a kluby musí spolupracovat, ne spolu bojovat

Sportovní kluby nesmí být pro město pouze příjemcem faktur a dotací.

Chceme vytvořit **stálou pracovní skupinu pro sport**, ve které budou mít zastoupení:

- vedení města,
- SPORT JABLONEC,
- městská sportoviště,
- zástupci významných sportovních klubů,
- podle potřeby také školy a další odborní partneři.

Tato skupina by měla projednávat především:

- změny cen,
- plánované rekonstrukce,
- kapacity sportovišť,
- změny provozních podmínek,
- dlouhodobé investice,
- rozvoj sportovní infrastruktury.

Kluby nesmějí být o zásadní změně informovány až ve chvíli, kdy je rozhodnuto.

Chceme předvídatelnost, otevřenou komunikaci a partnerství.

8. Velké investice musí mít plán na desetiletí, ne jen slavnostní otevření

Město může investovat desítky či stovky milionů korun do sportovní infrastruktury. Taková investice ale nesmí být hodnocena pouze podle toho, zda má projekt tradici nebo zda má sport momentálně úspěšné výsledky.

Před každou velkou investicí musí být jasné:

- kdo bude zařízení dlouhodobě provozovat,
- kdo zajistí trenéry a personál,
- jaká je skutečná členská základna,
- zda existuje nástupnictví,
- jaké budou provozní náklady,
- kdo bude infrastrukturu využívat,
- co se stane, pokud současný klub nebo oddíl zanikne či výrazně omezí činnost.

Investice za větší desítky až stovky milionů musí mít životnost v řádu desítek let, nikoliv pouze volebního období.

Pokud je sportovní prostředí rozdělené a projekt stojí na jednom či dvou lidech, musí město nejprve požadovat stabilizaci organizace, jasné kompetence a dlouhodobý plán fungování.

9. Městské budovy musí být využitelné i za dvacet let

Nová sportovní infrastruktura musí být navrhována s ohledem na budoucnost.

Pokud město postaví například nové zázemí u vody, nemělo by být technicky ani provozně použitelné pouze pro jeden konkrétní oddíl.

Tam, kde je to možné, chceme **multifunkční infrastrukturu**, kterou mohou využívat:

- různé sportovní kluby,
- školy,
- veřejnost,
- turistické a volnočasové aktivity,
- vodní záchranáři,
- další městské organizace.

Pokud se za deset let změní zájem veřejnosti nebo zanikne konkrétní oddíl, nesmí městu zůstat prázdná budova za desítky milionů korun.

10. Doprava dětí za sportem

Jednou z praktických překážek sportování je často něco tak obvyčejného jako **doprava dítěte na trénink**.

Rodiče pracují, tréninky začínají v podobných časech a některé sportovní areály jsou od bydliště nebo školy obtížně dostupné.

Proto chceme prověřit možnost **poptávkové dopravy dětí na sportovní kroužky**.

Nešlo by o klasické autobusové linky jezdící celý den naprázdno. Systém by reagoval na skutečnou poptávku a v nejvytíženějších časech by spojoval školy, vybrané části města a nejčastější sportovní lokality.

Například:

škola → sportoviště → domov

nebo

vybrané sídliště → sportovní areál → vybrané přestupní místo.

Město by tak mohlo řešit jednu z nejčastějších bariér sportování, zvýšit bezpečnost dětí a snížit počet individuálních jízd rodičů autem.

Sportovní politika jako jeden celek

Jednotlivá opatření dávají smysl především tehdy, pokud jsou propojena.

Chceme proto vytvořit systém, ve kterém:

dítě dostane možnost sportovat → rodina si sport může dovolit → klub má stabilní podmínky → trenér má motivaci u dětí zůstat → město efektivně využívá své sportoviště → a veřejné peníze směřují tam, kde mají největší přínos.

Sportovní politika města podle nás nemá být soutěží o to, který klub dostane větší dotaci.

Jejím cílem má být **co nejvíce aktivních dětí, dostupný sport pro rodiny, fungující kluby, dostatek trenérů a infrastruktura, která bude Jablonci sloužit desítky let.**

Chceme Jablonec, kde sport není výsadou těch, kteří si ho mohou dovolit, ale přirozenou součástí života města.

SPOLU se Sportovci - pro ŽIVÝ JABLONEC